

TATIANA
BREZINSKÁ

**POD PROVENŠALSKÝM
NEBOM**

Quitovky

Evitovky

B **T**
atiana
rezinská

ISBN 978-80-8254-071-3

Epitovky

P

od
provensalským nebom

Epitovky

TATIANA BREZINSKÁ

**” Na konci vždy
všetko dobre dopadne.
A ak to dobre nedopadlo,
tak ešte nie je koniec.“**

(motivačný citát o živote)

1.

DEŇ PRVÝ

Azúrové pobrežie či Francúzska riviéra. Alebo južná časť Provencalska. Nech som použila akékoľvek pomenovanie, končilo sa to pri tom istom. Túto oblasť Francúzska som vždy považovala za najkrajší kút sveta. Možno tu nebola panensky nedotknutá príroda, ale bolo to miesto, kde sa snúbili história,

umenie a prírodné krásy. Vždy som túžila po dovolenke v tejto časti Európy.

Tá vôňa sa nedala ničím nahradiť. Ani ten zvuk. Bola to melódia, ktorú vymyslela samotná príroda. Koľko šťastia majú tí, ktorí bývajú niekde na juhu pri mori. Súznenie vln a ich nezameniteľný pleskot o seba či o nejakú skalú alebo prekážku na mňa pôsobili upokojujúco. Pravidelný rytmus, ničím a nikým sa nedal vyrušiť. Žil si svojím vlastným životom. K tomu všetkému tá slaná vôňa. Kto tvrdí, že soľ sa nedá cítiť, nikdy nebol pri mori. Ovzdušie tu bolo iné. Úplne iné. Neverím, že tu by niekto mohol byť smutný alebo až depresívny.

Slnko tu svietilo väčšinu roka, farebnosť sveta bola taká hmatateľná. Stačilo len natiahnuť ruku. Všetko tu voňalo a vyzeralo inak. Keby som sa mala znova niekam narodiť, tak by to bolo sem. Kdekoľvek na Azúrovom pobreží.

Nádherné obrovské rododendrony a azalky lemovali chodníky a promenádu pozdĺž celého pobrežia. Ich veľkosť prezrádzala mnohé o ich pokročilom veku. Popri nich rástli ďalšie kvetmi obdarené kríky, ktoré som videla prvýkrát v živote. Všetko tu bolo iné ako doma. Nedá sa vstúpiť nohou na pôdu tejto časti krajiny a na prvý pohľad sa nezamilovať. Potom je to už láska na celý život.

Ja viem, keby som sa do tohto prostredia narodila, vnímala by som všetko inak. Tak samozrejme. Pretože všetku tú krásu by som brala ako niečo, čo je úplne normálne. Možno by som aj tu chytila clivotu

a sebaľútosť a prestala by som vnímať to pozitívne okolo seba.

Rázne som zavrtela hlavou.

Nemožné.

V Nice nemôže mať NIKTO depresie. To nejde. Je to mesto mora, kvetov, dobrého jedla a hudby.

V tej chvíli mi na chrbte pristálo veľké množstvo veľmi studených kvapiek vody. Hneď za nimi nasledoval hurónsky spokojný smiech.

„Ty si taký debil!“ vykričla som a prudko som sa posadila na ležadle. Teda tak prudko a rýchlo, ako sa dalo. Ležala som na bruchu už nejakú chvíľu, a tak som celkom stuhla.

„Tiež ťa mám rád, sestrička,“ zasmial sa môj starší brat a spokojne sa hodil na iné voľné ležadlo. Teraz trónil medzi mnou a svojou manželkou, ktorá sa našou miernou šarvátkou nedala nijako zvlášť vyrušiť. Naďalej spokojne vystavovala svoje telo slnečným lúčom.

„Tá voda je studená,“ prskala som nahnevane. Hoci o pár sekúnd neskôr vďaka mojej rozohriatej pokožke nebolo po jej chlade ani stopy.

„To je more,“ ukázal naň rukou, „nie vyhrievaný bazén,“ dodal a spokojne si založil ruky za hlavou.

„Sme tu tretí deň,“ pokračoval a vytiahol si z plážovej tašky balíček cigariet. Spokojne si zapálil a až potom pokračoval vo vete. „A ešte si sa neusmiala. To sa budeš zdúvať celý pobyt.“ V tej vete nebola otázka, len obyčajné konštatovanie. Poznal ma do-

konale. Vedel, že sa dokážem utápať v sebaľútosti a vytrvať v nej aj celé dni.

„Nechaj ju,“ zamumlala zo svojho ležadla Gréta, moja švagriná.

„Nenechám,“ nedal sa Noro a potiahol si z cigarety. „Máme tu byť trinásť dní,“ zdôraznil. „Tri už premrhala. Tri,“ ukázal prstami počet. Na zdôraznenie svojich slov vypúľil oči do maximálnej možnosti.

„Mala to byť moja svadobná cesta,“ argumentovala som. Pridala som k tomu aj patrične zničený výraz tváre, ktorý mal byť odpoveďou na všetky jeho nepríjemné otázky.

„To som už počul asi miliónkrát,“ rozhodil rukami a vzápätí si znova potiahol z cigarety. „Skús dať niečo nové.“

„Namiesto toho ste tu na svadobnej ceste asi vy,“ dodala som.

Gréta sa posadila a napravila si plavkovú podprsenku, ktorá zakrývala stále dokonalé prsia, hoci oddojčili tri deti. Každé dva roky. Gréta sa vymykala všetkým predpokladom trojmatiek. Dokonalá postava, žiadne strie, vyšportované brucho, pevné prsia, žiadne plastiky ani iné zlepšováky. Okrem gélových nechťov. Na dovolenku upravených do výraznej červenooranžovej farby, ktorá dala vyniknúť jej opálenému telu.

„Ale byť stále depresívna ti nijako nepomôže,“ ozval sa znova Noro.

„Koľkokrát si ty zrušil svadbu len pár dní pred jej termínom?“ obhajovala ma Gréta. Vďaka som sa na ňu usmiala. Žena tomu rozumie.

Noro vyskočil na rovné nohy a okamžite bol pri svojej žene, ktorú vášnivo pobožkal. „Ženil som sa len raz a ani na sekundu som to neľutoval.“

V tom som s ním musela súhlasiť. Boli dokonalý pár. Všetko im vychádzalo. Obaja úspešní v práci, postavili si dom snov, majú tri dokonalé deti, žiadne zdravotné problémy a aj po desiatich rokoch lásky na rozdávanie.

Presne toto som chcela aj ja. A desať dní pred svadbou som si myslela, že to tak aj bude.

Ale potom som pristihla moju lásku nie s jednou, ale hneď s dvomi štetkami v našej novej manželskej posteli a celý život sa mi zrútil pred očami.

To, čo nasledovalo v nasledujúcich hodinách a dňoch, bol masaker citov, životných rozhodnutí a všetkého dovtedy prirodzeného a zaužívaného. Argumenty náhleho zlyhania, predsvadobného stresu či zatmenia mysle ma rozzúrili do nepríčetnosti. Rozbila som o zem obrovskú keramickú vázu, ale vôbec sa mi neľavilo. Tak som kričala až do zachrípnutia a systematicky som ničila všetko, čo vykazovalo akékoľvek známky nášho kedysi spoločného života.

Evidentne šťastného a dokonalého len navonok. Pretože mi bolo viac ako jasné, že tieto dve neboli jediné ženy v jeho posteli počas nášho päťročného vzťahu.

„Aspoň, že sa nezačali piecť koláče,“ skonštatoval môj otec, čím dal korunu celému nášmu vzťahu. Dal tým najavo, že práve koláče by boli to najkvalitnejšie z celého nášho manželstva. Bodaj by nie. Som cukrárka a hrdo môžem vyhlásiť, že elitná. Mám vlastnú firmu a už roky pečiem koláče a torty na rôzne príležitosti. Otec do seba kopol poldecák domácej a vyzeral, že ho zrušenie svadby vôbec nerozhodilo. Dokonca sa mu uľavilo.

To bol máj, teraz bol horúci júl. Nepršalo celé dni, no vzduch bol vďaka moru vlhký a príjemný.

Môj brat so svojou ženou zašli do cestovky, vybavili si doplatok a výmenu izieb v skvelom hoteli hneď pri pláži. Namiesto zrušenia mojej svadobnej cesty ju povýšili na terapeutickú dovolenku. Zatiaľ bez výrazných úspechov.

„Zapál si,“ ponúkol ma cigaretou.

„Vieš, že som prestala.“

„Najvyšší čas to znova zmeniť. Upokojuje to nervy.“

„Teba by som nechcela mať na odvykačke.“

„Ani by mi nenapadlo tam ísť pracovať. A ani na pobyť sa tam nechystám.“

Natiahla som ruku a zobrala som si cigaretu. Chvíľku som sa s ňou hrala a potom som si zobrala aj ponúkaný zapaľovač. Po dvoch rokoch som si prvýkrát zapálila.

Slastne som si potiahla a hlavou mi prebehla myšlienka, prečo som s tým vlastne prestala.

Chcela som dieťa a chcela som na to pripraviť svoj organizmus.

Teraz dieťa neprichádzalo do úvahy.

Poriadne som si potiahla.

„Nie je všetkým dňom koniec,“ povedala Gréta.

Nechápavo som rozhodila rukami. „Ty čítaš myšlienky?“

„Poznám ťa tretinu svojho života, Lina. Si mi ako sestra. Nie je všetkým dňom koniec.“ Gréta vstala z ležadla a ukázala sa v celej svojej kráse. Doslova.

„Idem si zobrať do baru nejaký drink. Chcete niečo?“

„Niečo osviežujúce. Výber nechám na teba,“ prihlásila som sa. Noro záporne pokýval hlavou.

V pozadí som započula francúzsku hudbu.

Dokonalé. Začala som si pohmkávať. Po francúzsky som nevedela a hatlaninu som sa z úst hanbila vypustiť.

„Odkiaľ to poznám?“

„Film Polnoc v Paríži,“ odpovedal môj brat.

„Nie, bolo to v niečom inom...“ zamyslela som sa. Niekoľkokrát som si potiahla a nervózne som začala podupkávať nohou.

„Preboha, upokoj sa. Je to len pesnička.“ Noro nechápavo pokrútil hlavou. Bolo jasné, že už je myšlienkami niekde úplne inde.

„Ale mne sa teraz bude prehrávať hlavou dovtedy, kým na to neprídem. Je to dosť vyčerpávajúce.“

To sa už blížila Gréta s dvomi drinkami a malými slnečníkmi v nich. „To je z filmu Nejaká sa to

komplikuje. Z tej časti, kde Meryl pečie so Stevom croissanty.“

„Ako si vedela, že sa o tom bavíme?“ nechápala som. „Čo nič nemení na tom, že je to ono. Máš pravdu.“

„Som dobrá, no,“ pousmiala sa.

„To teda si,“ prikývla som. Ten film som milovala. Bol úžasný. Mala som ho v top zozname mojich filmov. Tak ako Polnoc v Paríži, Radšej neskôr ako nikdy alebo francúzsku filmovú klasiku Čo sme komu urobili? 1, 2 aj 3.

Odpila som si z drinku a svoj pohľad som upriamila na more. Snažila som sa vytesniť z toho obrazu ľudí a sústredila som sa len na vodu. A zároveň si dala sľub, že zajtra ráno bude už naozaj vhodné, aby som vstala za úsvitu a vychutnala si východ slnka v tichu a sama.

Teraz boli vlny o niečo vyššie, a tak sa odvažoval ozývať smiech a výskanie. V konečnom dôsledku to bolo veľmi príjemné. Zaradila som ľudí späť do svojho ideálneho zorného uhla a vnímala som, že sa začínam usmievať. Pretože aj ostatní sa usmievali. Takmer všetci sa usmievali. Mladí aj starí, bieli, čierni, žltí, v bikinách aj v celých plavkách. Štíhli aj tí korpulentní. Boli šťastní. Naozaj šťastní. Užívali si slnko, more, dovolenku a bezstarostnosť. Vlastne sa vôbec nelíšili. Boli to všetko spokojní šťastní ľudia.

Sem-tam sa ozval káravý hlas matky dozerajúcej na pojašené maloleté deti. No to bolo všetko.

Toto zistenie bolo neskutočne osviežujúce a utvrdilo ma v presvedčení, že ľudia žijúci pod príjemným celoročným slnkom, vnímajúci pohyby vlín nikdy sa nekončiaceho mora a vdychujúci tú omamnú slanosť ovzdušia sú evidentne šťastnejší ako tí, čo túto príležitosť nemajú.

Oprela som sa znova chrbtom o ležadlo, nasadila som si slnečné okuliare a zahľadela som sa na oblohu. Jedno lietadlo práve pristávalo a iné opačným smerom vzlietalo. Letisko v Nice, vzdialené len pár kilometrov od mesta, bolo tretie najvyťaženejšie vo Francúzsku. Hneď po oboch parížskych. Na oblohe boli teda lietadlá takmer nepretržite. Jedným smerom odlet, druhým prilet. Boeing za Boeingom. Fascinovalo ma sledovať ich. Mala som pocit, že len natiahnem ruku a dotknem sa vysúvajúceho sa podvozku. Napriek tomu, že vo vzduchu to bolo skoro také frekventované ako na zemi, nemala som pocit zvýšenej hlučnosti. Akoby sa príroda prispôbila.

„Čo?“ spýtala som sa náhle, keď som si uvedomila, že sa ma brat niečo pýta a pravdepodobne neúspešne čaká už nejaký ten čas na odpoveď.

„Že sa chceme ísť najesť. Či sa pridáš alebo budeš naďalej neprítomne čumieť na lietadlá?“ Rýchlo som do seba koplá drink, teda nealkoholický nápoj, keďže Gréta vôbec nepila a nepodporovala to, a postavila som sa na rovné nohy.

„Som príšerne hladná,“ dostala som zo seba namiesto priamej odpovede. Obidve sme si na plavky rýchlo navliekli letné šaty. Noro to isté zopakoval

s krat'asmi a tričkom. Mnohí turisti sedeli na terasách pri pobreží v plavkách, ale vo mne bol zakorenený zmysel aspoň pre nejaký bontón. Horúce kamienky ma pálili na chodidlách. Rýchlo som ich vsunula do flip-flopov. Siahla som do plážovej tašky a vybrala som si z nej balzam na pery. Bol s UV faktorom a už po niekoľkých hodinách na pláži som ocenila jeho funkciu. Pri frekvencii jeho používania mi bolo jasné, že si budem musieť v Nice kúpiť ešte jeden. Našťastie, lekáreň aj drogériu sme mali len na skok od nášho hotela.

2.

Po obede som chcela nechať Nora s Grétou osamote. Zaslúžili si aj chvíle pre seba a ja som nikdy nemala problém túlať sa uličkami cudzích miest sama. Na dovolenke. Cez deň. Pretože deň ukazoval všetko krásne. To noc prinášala obavy.

Oprášiť si svoju stredoškolskú francúzštinu som si netrúfala. Predsa len, odvtedy ubehlo takmer pätnásť rokov a už som sa zmohla len na *Merci beaucoup* a *Oui*. A na pár fráz, ktoré som si osvojila pri čí-

taní a pozeraní Poirota. S mon ami a exactement sa d'aleko nedostanem. Angličtinu som mala o poznanie lepšiu. Vo všeobecnosti som však nebola nijako jazykovo zdatná, čo som vždy veľmi ľutovala, pretože som cestovala rada. Ale na výlety na vlastnú päsť som si netrúfala. Vždy som sa potrebovala prepraviť do cieľovej destinácie s niekým. A až keď som tam bola, presne som vedela, kde je hotel, ktorým smerom je sever a juh, tak som nabrala odvalu.

Aj s mojím expartnerom to tak bolo. Kým on ležal na pláži a dokázal na ležadle chrápať aj dve – tri hodiny v kuse, ja som sa túlala uličkami mesta a spoznávala som ho na vlastné oči. Rada som sa dotýkala starých omietok alebo skál, ktoré tvorili základ domov. Rada som privoniavala ku kvetom v záhradách bez plotov. A rada som si odtrhla plod figy z prevísajúceho konára na chodník.

Už vtedy som mohla tušiť, že nie sme kompatibilní. Možno tá jeho nevera, teda jej odhalenie, bol taký dar z nebies. Radšej zrušiť svadbu ako sa neskôr ešte dramatickejšie rozvádzať. Škoda, že som takto neuvažovala skôr. Mohla som si ušetriť hektolitre slz a bolestí srdca. Nech sa rozídete z akéhokoľvek dôvodu, srdce rozdiel nepozná. Bolí, bolí a bolí. Až časom tá bolesť ustúpi, až napokon zmizne úplne. V tej poslednej fáze som ešte stále nebola.

Spoločne sme rýchlo prebehli cez cestu. Na vyznačenom mieste. Bližšie sme to mali krížom, ale aspoň v cudzine sme nechceli byť za buranov zo

Slovenska, ktorí nedokážu dodržiavať ani základné dopravné predpisy.

„Podme trochu ďalej od cesty,“ ukázala Gréta na voľný stôl ďalej od rušnej premávky a bližšie k úzkej uličke oddeľujúcej dve budovy. Na ten jediný stôl nesvietilo priame slnko, ale bol na dostatočne svetlom mieste. Presne, ako sa od sedenia na letnej terase uprostred trópov očakáva.

Usadili sme sa k stolu pre štyroch ľudí. Na chvíľu mi pohľad spočinul na širokej promenáde oddeľujúcej obytnú časť od pláže. Neviem, prečo sa mi práve v tej chvíli v mysli objavila spomienka na hrozný teroristický čin, ktorý sa tu stal. Na Promenade des Anglais sa v tej chvíli nachádzali tisíce ľudí. Francúzi oslavovali sviatok dobytia Bastily, keď sa na nich vyrútilo nákladné auto a desiatky ľudí zabilo.

Prečo mi to napadlo práve teraz? Všade bol smiech a dobrá nálada a ja sa sama uvrhnem do depresie? V tom som bola fenomenálna. Mám dokonalé samodeštrukčné schopnosti. Potom mi padol zrak na noviny pohodené na vedľajšom stole a vedela som prečo. Dnes bolo 14. júla. Titulky si pripomínali minulosť. Francúzi opäť vyjdú do ulíc a budú oslavovať. Vôbec som si nespojila tento fakt s navožením desiatok zábran pozdĺž cesty z dnešného rána. Večer tu bude divočina a od osudného momentu spreď rokov určite dokonale zabezpečená políciou.

„Ja si dám asi krevety a šalát,“ prerušil brat tok mojich myšlienok.

„Ja tiež,“ pridala sa Gréta.

Toto však nebolo pre mňa. Ja som si s morskými potvorami nesadla a dva pokusy mi stačili. Oba sa skončili otravou z jedla, pretože môj žalúdok sa zjavne s morskými plodmi nekamarátil. Vybrala som si grilovanú rybu s opekanými zemiakmi a bohatou zeleninovou prílohou. K tomu som si dala biele víno.

Priniesli mi ho v orosenom pohári, správne vychladené. Čašník sa jemne uklonil a pochválil výber vína, ktoré mi sám navrhol.

Toto sa musím naučiť. Pochváliť samu seba.

Víno bolo úžasné. Osviežujúce. Ani na minútu som nezaváhala nad ponukou dať si ho k jedlu. Uprostred bieleho dňa, pod horúcim slnkom.

K Francúzom víno patrilo. Tak ako kvalitné syry. Správnou kombináciou týchto produktov sa ich chuť ešte zvýraznila. Letným pohľadom som zistila, že nevidím stôl, na ktorom by pohár vína chýbal. Správne množstvo si Francúzi mohli dovoliť aj k obedu, keďže isté promile je v tejto krajine dovolené.

Hneď som si predstavila Slováka, ako špekuluje, ako obísť systém a dať si namiesto jedného piva hneď štyri a k tomu nejaký štamperlík. Kultúra národa nezahrňovala len upravené hrady a zámky či peknú hudbu a výšivky.

Vložila som si do úst ďalší hlt a pomaly som ho prevaľovala v ústach. Bola to delikatesa. Bezpochyby. Francúzska kuchyňa bol klenot a zatiaľ ma nesklamal žiaden pokrm, ktorý som ochutnala. Pri včeraj-

šej prechádzke som natrafila na niekoľko bagetérií a cukrární, ktoré som takisto mienila postupne navštíviť. Keď už pre nič iné, tak preto, aby som vlastný biznis dokázala posúvať vyššie a vyššie.

Bola som od prírody štíhla. Vysoká a štíhla. Šport som poznala len z televízie a podľa vlajočiek namontovaných na auto som usudzovala, že sa konajú nejaké mimoriadne dôležité majstrovstvá, na ktorých sme aj my. Pre mňa bol inak futbal ako hokej a bez problémov by som postavila všetky lyžiarske disciplíny na jeden štart. Ale keď mi už Noro vynadal, že taká tupá nemôžem byť, aby som nevedela, že Vlhová robí zjazdové lyžovanie a je majsterkou sveta, olympijskou víťazkou aj víťazkou Svetového pohára, tak som si pre všeobecný prehľad niečo vygooglila, zapísala a ako školáčka sa naučila naspamäť. Nechcela som v spoločnosti vyzerat', že netuším, kto bol Nepela, Tkáč, Pribylinec alebo Sagan. Inak mi to bolo fakt jedno. Veľmi som nevidela význam toho, prečo sa futbalisti naháňajú za jednou loptou a hokejisti za jedným pukom. Však nech si každý vezme svoj a spokojní budú všetci.

A potom tie nehorázne platy. Rozumiem rokom tréningu, odriekania, zranení. Ale aby niekto zarábal státisíce týždenne? Čo taký doktor neobetoval svoju mladosť štúdiu? A nemá zodpovednosť za ľudský život? Och. Cítila som veľkú nespravodlivosť a rozhorčenie.

„Lina, jedz,“ upozornil ma Noro, „inak tá ryba ožije a odpláva naspäť do mora.“